

K A P I T T E L S T O K J E S

ED VAN MUSSCHENBROEK

NOG EEN VERGETEN OORLOGSSLACHTOFFER

Naar aanleiding van het kapittelstokje over vergeten oorlogsslachtoffers in Gemerts Heem 1988 (nr. 3), het volgende:

Het zal maar weinig Gemertenaren bekend zijn dat in de zomer van 1943 in de Bloemendaalse duinen, een in Gemert geboren verzetsstrijder werd gefusilleerd.

In mei 1943 had hij, samen met andere leden van een verzetsgroep, een poging gedaan om het bevolkingsregister van Amsterdam te vernietigen. Zij werden daarbij door de Duitsers verrast en gevangen genomen. Bedoelde verzetsstrijder was Eduard S.A. van Musschenbroek, de zoon van Felix van Musschenbroek en Helma van Lokhorst. Hij werd geboren in augustus 1916 in de Annehoeve op de Dompt, zoals het grondgebied van Elsendorp toen nog werd genoemd. Hij was een kleinzoon van de pionier van Elsendorp, Samuel Constant van Musschenbroek, de eerste man die het aandurfde in de Gemertse Peel heidegrond te ontginnen tot bouw- en weiland. Op de dag dat Eduard werd geboren liet zijn vader aan de oostzijde van de Annehoeve een boom planten, welk feit door Felix werd opgetekend in de familiepapieren. De boom staat er nu florissant bij!

In 1918 vertrok de familie Van Musschenbroek naar Florida. Kort voor hun vertrek naar de Verenigde Staten - tijdens hun verblijf in een hotel te Amsterdam - werd hun tweede kind geboren, een meisje. In 1923 overleed Felix van Musschenbroek, waarna zijn weduwe met haar twee kinderen weer terugkeerde naar Nederland.

Hoewel Eduard van Musschenbroek alleen zijn eerste levensjaren in Gemert doorbracht, kunnen we, omdat hij van Gemert geboortig is, zeggen dat hij een Gemerts oorlogsslachtoffer is.

Sjang Hoeymakers

(Met dank aan mevr. Van Somren-Greve van Musschenbroek)

men bovendien de oude vruchtbaarheidsriten van het oud-Germaanse voorjaarsfeest ontwaren. Want het Duits voor fokvee is Faselvieh, voor springram Faselhommel en voor dekhengst Faselhengst.....

Het sedert een dertigtal jaren in Gemert ingeburgerde "Alaaf" betekent overigens gewoon: "Lang zal hij (of zij) leven"!

Ad Otten

"VAN BOVEN ZIJN DE HUIZEN SMAAL
VAN BINNEN ZINGT DE NACHTEGAAL"

In een uitzending van "Onder de groene linden", een radioprogramma waarin regelmatig oude liedjes ten gehore worden gebracht die vroeger in familie- en vriendenkring werden gezongen, kwam onlangs een interview voor met een anoniem gebleven man uit (de omgeving van) Gemert. Hij kende twee regels van een liedje dat volgens hem vroeger in de streek werd gezongen.

Daar noch ik, noch de vragensteller van de radio het lied kennen, wil ik een beroep doen op de lezers van Gemerts Heem, om het mij te berichten als iemand het wel kent.

De twee regels luiden: "Van boven zijn de huizen sma(a)l; van binnen zingt de nachtegaal". Het zouden de beginregels zijn, maar dat weet ik ook niet zeker.

Ook voor (kopieën van) teksten van andere oude (Gemertse) (volks)liedjes houd ik me aanbevolen (eventueel in ruil).

Martien van der Wijst
Nederlandlaan 1
6414 HA Heerlen

N.B. In de Heemkamer bevinden zich twee ordners en een map "Volksliedjes" (red.)